

VAALIJÄRJESTYS

Turun yliopiston ylioppilaskunnan edustajiston hyväksymä 27.1.2010, muokkaama 20.5.2013 ja 22.4.2015.

I luku Yleisiä määräyksiä

1 § Turun yliopiston ylioppilaskunnan edustajiston vaaleissa valitaan edustajistoon neljäkymmentäyksi (41) jäsentä tämän vaalijärjestyksen määräämällä tavalla.

Ylioppilaskunnan edustajiston vaali toimitetaan joka toinen vuosi marraskuussa kahtena peräkkäisenä keskusvaalilautakunnan määräämänä arkipäivänä.

2 § Vaalissa on äänioikeus jokaisella Turun yliopistoon läsnä olevaksi ilmoittautuneella ylioppilaskunnan jäsenellä. Äänioikeus todetaan keskusvaalilautakunnan vahvistamasta vaaliluettelosta. Keskusvaalilautakunta päättää menettelystä, jolla vaaliluettelon vahvistamisen jälkeen ilmoittautuneelle myönnetään äänioikeus. Tapaukset joissa äänestäjä ei voi osoittaa äänioikeuttaan, on alistettava keskusvaalilautakunnan käsiteltäväksi.

Kaikki äänioikeutetut ovat myös vaalikelpoisia pois lukien ylioppilaskunnan vakituiset työntekijät ja ylioppilaskunnan yritysten johtavassa asemassa olevat henkilöt.

3 § Jokaisella äänioikeutetulla on vaalissa yksi (1) ääni. Äänioikeutta on käytettävä henkilökohtaisesti.

4 § Vaalissa käytetään suhteellista vaalitapaa ja vaali on salainen.

II luku Keskusvaalilautakunta

5 § Ylioppilaskunnan edustajisto valitsee viimeistään vaalivuoden maaliskuussa vaalin toimittamista varten ylioppilaskunnan äänivaltaisten jäsenten joukosta keskusvaalilautakunnan.

Keskusvaalilautakuntaan kuuluu päätösvaltaisina yksi jäsen jokaisesta istuvan

edustajiston ryhmästä. Edustajisto nimittää keskusvaalilautakunnalle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, jotka kuuluvat tässä momentissa mainittuihin jäseniin. Kaikilla jäsenillä, mukaan lukien puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, on henkilökohtaiset varajäsenet.

Lisäksi edustajistovaalien ehdokasasettelun päätyttyä keskusvaalilautakuntaan tulee kutsua tarkkailijoiksi läsnäolo- ja puheoikeudella edustaja jokaisesta vaaliliitosta, jolla ei ole keskusvaalilautakunnassa varsinaista jäsentä.

Keskusvaalilautakunnan sihteerinä toimii ylioppilaskunnan pääsihteeri tai pääsihteerin määräämä työntekijä.

Keskusvaalilautakunta on päätösvaltainen, kun kokouksessa on läsnä puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan lisäksi vähintään puolet varsinaisista tai varajäsenistä.

6 § Keskusvaalilautakunnan kokouksista pidetään perusteltua päätöspöytäkirjaa, jonka puheenjohtaja ja sihteeri allekirjoittavat.

Keskusvaalilautakunnan kokousten pöytäkirjat ja tässä vaalijärjestyksessä mainitut asiakirjat ovat nähtävillä keskusvaalilautakunnan sihteerillä.

III luku Ehdokasasettelu, vaaliliitto ja vaalirengas

Ehdokas

7 § Ylioppilaskunnan vaalikelpoinen jäsen voi asettua vaalissa ehdokkaaksi ilmoittamalla asiasta keskusvaalilautakunnalle käyttäen keskusvaalilautakunnan tarkoitusta varten vahvistamaa lomaketta (ehdokasilmoitus). Ehdokasilmoituksessa tulee olla ehdokkaan ja kahden todistajan allekirjoitukset, mahdollisen vaaliliiton tunnus ja vaaliliiton asiahenkilön nimi.

Ehdokasilmoitus, joka on tehty kirjallisesti ja täyttää vaalijärjestyksen vaatimukset, on pätevä, vaikka sitä ei olisikaan tehty keskusvaalilautakunnan laatimille lomakkeille.

Vaaliliitto

8 § Kahdella tai useammalla ehdokkaalla on oikeus muodostaa vaaliliitto. Vaaliliitosta on siihen haluavien ehdokkaiden laadittava perustamisasiakirja käyttäen keskusvaalilautakunnan tarkoitusta varten vahvistamaa lomaketta (vaaliliiton perustamisasiakirja).

Vaaliliiton perustamisasiakirjassa on ilmoitettava vaaliliiton tunnus ja asiahenkilö, joka voi olla vain yhden vaaliliiton asiahenkilönä. Asiahenkilön on oltava vaalikelpoinen. Keskusvaalilautakunnan jäsen ei voi toimia vaaliliiton asiahenkilönä. Vaaliliiton asiahenkilö allekirjoittaa vaaliliiton perustamisasiakirjan.

Vaaliliiton perustamisasiakirjassa on lueteltava ehdokkaiden nimet siinä järjestyksessä, jossa ne pyydetään ottamaan ehdokasyhdistelmään.

Vaaliliittoon saa kuulua enintään kaksi kertaa niin paljon ehdokkaita kuin vaalissa on valittavia.

Vaalirengas

9 § Kahdella tai useammalla vaaliliitolla on oikeus yhtyä vaalirenkaaksi. Sama oikeus on vaaliliitolla ja vaaliliittoon kuulumattomilla ehdokkailla.

Vaalirenkaasta on laadittava perustamisasiakirja käyttäen keskusvaalilautakunnan tarkoitusta varten vahvistamaa lomaketta (vaalirenkaan perustamisasiakirja). Perustamisasiakirjassa on mainittava vaalirenkaan tunnus ja siihen yhtyvien tunnuksot tai nimet. Vaaliliittojen asiahenkilöt ja vaaliliittoon kuulumattomat ehdokkaat allekirjoittavat perustamisasiakirjan.

Vaalirenkaan perustamisasiakirjassa on lueteltava nimet siinä järjestyksessä, jossa vaaliliitot ja vaaliliittoon kuulumattomat ehdokkaat pyydetään ottamaan ehdokasyhdistelmään.

10 § Ehdokas voi kuulua vain yhteen vaaliliittoon tai vaalirenkaaseen. Jos joku on ehdokkaana useammassa kuin yhdessä vaaliliitossa tai vaalirenkaassa, on keskusvaalilautakunnan tiedusteltava viipymättä 21 §:ssä mainittujen asiakirjojen alustavan tarkastuksen jälkeen ehdokkaalta, mihin vaaliliittoon tai vaalirenkaaseen hän haluaa kuulua.

Mikäli ehdokas ei tee oikaisua ennen ehdokasyhdistelmän lopullista vahvistamista, on keskusvaalilautakunnan hylättävä hänen ehdokkuutensa ja poistettava hänet kaikista vaaliliitoista ja vaalirenkaista. Keskusvaalilautakunta voi hyväksyä ehdokkuuden vasta, kun ehdokas peruu muut paitsi yhteen vaaliliittoon tai vaalirenkaaseen liittymisen.

11 § Keskusvaalilautakunnalle jätetyt asiakirjat ovat julkisia, kun ehdokasasettelu on päättynyt.

IV luku Keskusvaalilautakunnan valmistelevat toimenpiteet vaalia varten

Vaalitoimituksen valmistelu

12 § Keskusvaalilautakunta kokoontuu puheenjohtajan kutsusta ensimmäiseen kokoukseensa viimeistään vaalivuoden huhtikuun loppuun mennessä.

13 § Keskusvaalilautakunta päättää vaalien ajankohdasta tämän vaalijärjestyksen 1 §:n 2 momentin puitteissa.

14 § Keskusvaalilautakunta päättää vaalikuulutuksesta viimeistään vaalivuoden syyskuun loppuun mennessä.

15 § Keskusvaalilautakunta vahvistaa vaaliluettelon viimeistään 7 päivää ennen ehdokasasettelun päättymistä.

16 § Keskusvaalilautakunta huolehtii, että vaalin sähköinen järjestelmä on turvallinen ja valmis vaaleja varten.

17 § Keskusvaalilautakunta antaa tarvittavat määräykset vaalimainonnan muodoista,

käytännön järjestelyistä sekä eettisistä pelisäännöistä, ja valvoo niiden noudattamista.

18 § Keskusvaalilautakunta neuvottelee Turun yliopiston kanssa sen tiloissa tapahtuvasta vaalimainonnasta ja muusta vaaleihin liittyvästä toiminnasta.

Vaalikuulutus

19 § Vaalikuulutuksessa on mainittava:

- vaalipäivät ja ennakkoäänestyksen ajankohta sekä **kellonajat, jolloin** äänestäminen on mahdollista
- määräaika, johon mennessä tämän vaalijärjestyksen **7, 8 ja 9 §:ssä** mainitut asiakirjat on toimitettava keskusvaalilautakunnalle ja paikka, missä ne vastaanotetaan. Määräajasta vaaleihin saa olla korkeintaan kaksikymmentäyksi (21) päivää.

20 § Vaalikuulutus on julkaistava vähintään neljätoista (14) päivää ennen **19 §:n toisen kohdan** tarkoittamaa määräaikaa ylioppilaskunnan virallisella ilmoitustaululla ja mahdollisuuksien mukaan Turun ylioppilaslehdessä. Vaalitulaisuuden peruuttamisesta **tämän vaalijärjestyksen 31 §:n 1 momentissa mainitussa tapauksessa** on tiedotettava vähintään neljätoista (14) päivää ennen vaalitulaisuutta ylioppilaskunnan virallisella ilmoitustaululla, TYYn www-sivustolla, tyyali-sähköpostilistalla ja mahdollisuuksien mukaan Turun ylioppilaslehdessä.

Ehdokasettelu

21 § Keskusvaalilautakunta kokoontuu tämän vaalijärjestyksen **19 §:n toisessa kohdassa** mainitun määräajan kuluttua sille jätettyjen **7, 8 ja 9 §:n** mukaisten asiakirjojen alustavaa tarkistamista varten.

Jos asiakirjaa ei ole jätetty keskusvaalilautakunnalle määräaikana, asiakirja on jätettävä käsittelemättä ja tarkastamatta.

Jos ehdokasilmoitus on puutteellinen tai virheellisesti laadittu, tästä on viipymättä huomautettava ehdokkaalle ja **vaaliliiton** asiahenkilölle, mikäli ehdokas kuuluu **vaaliliittoon**. Huomautus on annettava myös ehdokkaalle, joka on jättänyt useamman kuin yhden ehdokasilmoituksen tai joka ei ole vaalikelpoinen. Jos **vaaliliiton** perustamisasiakirja on puutteellinen tai virheellisesti laadittu, tästä on huomautettava **vaaliliiton** asiahenkilölle. Jos vaalirenkaan **perustamisasiakirja** on puutteellinen tai virheellisesti laadittu, tästä on huomautettava **vaaliliittojen** asiahenkilöille sekä vaalirenkaassa oleville **vaaliliittoihin** kuulumattomille ehdokkaille.

Ehdokkailla ja **vaaliliittojen** asiahenkilöillä, joille keskusvaalilautakunta on antanut huomautuksen, on oikeus kolmen (3) arkipäivän kuluessa 1 momentissa mainitusta keskusvaalilautakunnan kokouksesta tehdä oikaisu keskusvaalilautakunnalle. Oikaisu on tehtävä joko kirjallisesti **ehdokkaan tai vaaliliiton asiahenkilön allekirjoittamana** tai esitettävä suullisesti keskusvaalilautakunnan kokouksessa. Mikäli huomautus koskee vaalirenkaan perustamisasiakirjaa, on vaalirenkaaseen kuuluvien **vaaliliittojen** asiahenkilöiden ja **vaaliliittoihin** kuulumattomien ehdokkaiden allekirjoitettava oikaisu.

22 § Keskusvaalilautakunta kokoontuu tämän vaalijärjestyksen **21 §:n 4 momentissa** mainitun oikaisuajan jälkeen ehdokasyhdistelmän lopullista vahvistamista varten.

Jos tämän vaalijärjestyksen **21 §:n 4 momentissa** mainittua oikaisua ei ole tehty, on edelleen puutteellinen tai virheellisesti laadittu ehdokasilmoitus, **vaaliliiton** perustamiskirja tai vaalirenkaan **perustamisasiakirja** hylättävä.

Keskusvaalilautakunta hyväksyy ehdokasyhdistelmään otettaviksi ne ehdokkaat, **vaaliliitot** ja vaalirenkaat, joita koskevat asiakirjat on oikein laadittu ja määräajassa sille jätetty.

Ehdokkaalla on oikeus peruuttaa ehdokkuutensa ilmoittamalla siitä keskusvaalilautakunnalle ennen **vaaliliittojen** yhdistelmän lopullista vahvistamista.

23 § Jos vaalia varten on hyväksytty niin monta ehdokasta kuin vaalissa on valittavia, ei toimeenpanna erityistä vaalitulaisuutta, vaan keskusvaalilautakunta menettelee niin kuin tämän vaalijärjestyksen **31 §:n 1 momentissa** määrätään.

Jos vaalia varten on hyväksytty useampia ehdokkaita kuin vaalissa on valittavia, on keskusvaalilautakunnan laadittava ehdokasyhdistelmä. Ehdokasyhdistelmään otetaan hyväksytyt ehdokkaat niin järjestettyinä, että samaan vaalirenkaaseen kuuluvat **vaaliliitot** ja siihen yhtyneet ehdokkaat yhdistetään numerojärjestyksessä yhteisen otsakkeen alle ja erotetaan muista ehdokkaista siten, että selvästi ilmenee, mitkä ehdokkaat kuuluvat kuhunkin vaalirenkaaseen. Samalla tavoin yhdistetään vaalirenkaaseen kuulumattomien **vaaliliittojen** ehdokkaat.

Vaaliliittojen ja vaalirenkaiden keskinäinen järjestys määrätään arvalla ja näihin kuulumattomat yksittäiset ehdokkaat arvotaan yhdistelmään viimeisinä. Tämän jälkeen keskusvaalilautakunta varustaa ehdokkaat juoksevilla järjestysnumeroilla alkaen arvonnassa ensimmäiseksi tulleesta **vaaliliitosta** tai vaalirenkaasta. Numerointi aloitetaan kahdesta.

Vaalirenkaaseen kuulumattoman **vaaliliiton** otsakkeeksi on merkittävä **'vaaliliitto'** ja vaalirenkaan otsakkeeksi 'vaalirengas'.

Ehdokasyhdistelmässä on mainittava, mitä vaalia varten se on laadittu.

V luku Vaalitoimitus

24 § Edustajistovaaleissa on käytössä sähköinen verkon kautta käytettävä äänestysjärjestelmä.

25 § Äänestysjärjestelmään kirjautuminen tapahtuu henkilökohtaisella tunnuksella. Sähköiseen järjestelmään kirjautumisen

jälkeen tulee selkeästi olla näkyvissä ehdokasyhdistelmät. Sähköisen äänestysjärjestelmän on mahdollistettava myös tyhjän äänestäminen.

26 § Sähköisen äänestysjärjestelmän on varmistettava, ettei yksittäisen äänestäjän ääntä voi tunnistaa.

27 § Sähköisesti annetut äänet tallennetaan tietokantaan (sähköinen vaaliurna), jonne ei pääse ilman tunnistautumista. Kirjautuminen tietokantaan tapahtuu kaksiosaisella salasanalla. Salasanan osien haltijat ovat kaksi eri henkilöä. Keskusvaalilautakunta päättää tietokantaa käyttävät henkilöt.

28 § Ennen äänestyksen alkua keskusvaalilautakunnan on todettava, että sähköinen urna on tyhjä.

Ennakkoäänestys

29 § Keskusvaalilautakunta päättää ennakkoäänestyksen ajankohdasta.

Viimeisen ennakkoäänestyspäivän ja ensimmäisen varsinaisen vaalipäivän välillä on oltava vähintään kaksi (2) päivää.

30 § Ennakkoäänestyksessä noudatetaan muutoin tämän luvun määräyksiä.

Ennakkoäänestyksen jälkeen keskusvaalilautakunnan on varmistettava, että sähköinen vaaliurna suljetaan ja että se pysyy suljettuna ennakkoäänestyksen ja varsinaisten vaalipäivien välissä. Sähköinen vaaliurna avataan uudelleen ensimmäisenä varsinaisena vaalipäivänä ja suljetaan viimeisenä varsinaisena vaalipäivänä. Kolmannen kerran sähköinen urna avataan ääntenlaskun yhteydessä.

VI luku Ääntenlasku ja vaalituloksen määrääminen

31 § Jos vaalia varten on hyväksytty yhtä monta ehdokasta kuin vaalissa on valittavia, julistaa keskusvaalilautakunta nämä ehdokkaat valituiksi ilman erityistä vaalitulaisuutta.

Jos vaalia varten on hyväksytty vähemmän ehdokkaita kuin vaalissa on valittavia, keskusvaalilautakunta julistaa ehdokkaat valituiksi. Valitut henkilöt käyttävät edustajiston päätösvaltaa, kunnes tämän pykälän 3 momentissa mainittu täytevaali on toimitettu.

Avoinna olevien edustajiston paikkojen täyttämiseksi keskusvaalilautakunta määrää suoritettavaksi täytevaalin ja sen ajankohdan. Täytevaalissa noudatetaan soveltuvin osin tämän vaalijärjestyksen määräyksiä.

Annettujen äänten laskenta

32 § Vaalin tulos lasketaan koneellisesti.

Vaalitoimituksen päätyttyä keskusvaalilautakunta laskee varsinaisessa ja ennakkoäänestyksessä annetut äänet ja äänioikeuttaan käyttäneiden lukumäärän.

Ääntenlaskennasta tehtävään pöytäkirjaan merkitään äänioikeuttaan käyttäneiden määrä, annettujen äänten kokonaismäärä ja kunkin ehdokkaan hyväksi annetut äänet sekä tyhjät äänet.

Suhteellinen vaali

33 § Jokaisen vaaliliiton ehdokkaat järjestetään äänimääriensä suuruuden mukaan. Saman äänimäärän saaneiden keskinäisen järjestyksen ratkaisee arpa.

Vaaliliitossa eniten ääniä saaneelle annetaan vertausluvuksi vaaliliiton koko äänimäärä, seuraavaksi eniten ääniä saaneelle puolet siitä, kolmanneksi tullee yksi kolmasosa ja niin edelleen.

34 § Vaalijärjestyksen 9 §:ssä mainitussa vaalirenkaassa ehdokkaiden vertausluku määräytyy seuraavasti:

Vaalirenkaan ehdokkaat järjestetään tämän vaalijärjestyksen 33 §:n mukaan vaaliliitossaan saamiensa vertauslukujen suuruuden perusteella. Saman vertausluvun saaneiden keskinäisen järjestyksen ratkaisee arpa.

Tämän jälkeen vaalirenkaan ensimmäiselle ehdokkaalle merkitään lopulliseksi vertausluvuksi vaalirenkaan koko äänimäärä, toiselle puolet siitä, kolmannelle yksi kolmasosa ja niin edelleen.

35 § Kaikki ehdokkaat järjestetään lopullisten vertauslukujensa suuruuden mukaan. Saman vertausluvun saaneiden keskinäisen järjestyksen ratkaisee arpa. Valituiksi julistetaan suurimman vertausluvun saaneesta lähtien niin monta kuin vaalissa on valittavia.

36 § Valituiksi tulleille julistetaan lisäksi vaaliliittokohtaiset varajäsenet, jotka voivat toimia edustajiston jäsenenä varsinaisten jäsenten ollessa tilapäisesti tai pysyvästi estyneitä. Varajäseniä valitaan vaaliliiton vertauslukujen mukaan yhtä monta kuin vaaliliitosta on valittuja.

37 § Vaalin tulos on tiedotettava ylioppilaskunnan virallisella ilmoitustaululla kahden viikon kuluessa vaalitoimituksen päättymisestä.

VII luku Erityisiä määräyksiä

38 § Mikäli ehdokas syyllistyy rikkeeseen, keskusvaalilautakunnan on viipymättä käsiteltävä tapaus ja päätettävä mahdollisista seuraamuksista. Mahdollisia rikkeitä ovat tämän vaalijärjestyksen vastainen vilppi, keskusvaalilautakunnan eettisten pelisääntöjen vakava rikkominen tai muu väärinkäyttö. Yksittäisen ehdokkaan osalta seuraamukset voivat olla kirjallinen varoitus tai vaalikelpoisuuden menetys. Vaaliliitolle tai vaalirenkaalle seuraamukset voivat olla kirjallinen varoitus, julkinen moite tai vaaliliiton tai vaalirenkaan purkaminen. Vaalikelpoisuuden menettäminen tai vaaliliiton tai vaalirenkaan purkaminen tulevat kyseeseen vain, mikäli rike on kokonaisuutena arvostellen törkeä.

Mikäli rikkomuksen tekijä on ylioppilaskunnan alayhdistys, voidaan alayhdistystä rangaista ohjesäännössä alayhdistyksistä, avustuksista ja avustustoimikunnasta mainituin keinoin. Mikäli rikkomuksen tekijä on joku muu

aaliliittoa tai vaalirengasta taloudellisesti tai työpanoksella tukeva taho seuraamukset voidaan kohdistaa toisen momentin mukaisesti kyseiselle vaaliliitolle tai vaalirenkaalle.

Ennen seuraamuksesta päättämistä on asianomaisille varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Vaalikelpoisuuden menettänyt katsotaan pysyvästi estyneeksi edustajiston toiminnasta kyseisen vaalikauden aikana.

39 § Vaaliasiakirjat on säilytettävä lukitussa paikassa kunnes valituksen tekemiseen tarkoitettu määräaika on kulunut umpeen tai valitus on ratkaistu. Tämän jälkeen asiakirjat liitetään ylioppilaskunnan arkistoon.

40 § Mikäli tässä vaalijärjestyksessä mainitun määräajan viimeinen päivä tai määräpäivä sattuu pyhäpäiväksi tai arkilauantaiksi, siirtyy se seuraavaan arkipäivään.

41 § Keskusvaalilautakunnan päätöksistä voidaan valittaa ylioppilaskunnan säännöissä määrättyllä tavalla.

42 § Tämän vaalijärjestyksen muuttamisesta päättää edustajisto yksinkertaisella ääntenemmistöllä.

43 § Mikäli vaaleissa esiintyy selvästi koko vaalituloksen oikeellisuuden vaarantava järjestelmävirhe tai vaalivilppi, voi keskusvaalilautakunta 2/3 enemmistöllä peruuttaa tai mitätöidä vaalit. Tällaisessa tapauksessa on keskusvaalilautakunnan välittömästi ryhdyttävä uusien vaalien toimeenpanoon. Uusien vaalien toimittamisessa noudatetaan soveltuvin osin tämän vaalijärjestyksen määräyksiä.